

Баишева Елена Ионовна

Учитель начальных классов

МБОУ «Партизанская СОШ»

Партизан/Намцы

Сценарий праздника «Махтал эйиэхэ, Букубаар»

Сценарий праздника «Махтал эийэхэ, Букубаар!»

Бытыллар кылаас: 1 кылаас.

Буолар күнэ:

Темата: «Букубаар баһыба!»

Сыала – соруга:

- Дорҕооннору, букубалары хатылааһын, билиилэрин ханатыы, эбии билэргэ туһаайыы;
- Бэйэ –бэйэлэригэр көмөлөсүһэргэ үөрэтии.
- Оҕо тылын саппааһын байытыы, тылын- өһүн, толкуйдуур дьобурун сайыннарыы.

Туттуллар тэриллэр:букубалар, интерактивной доска, компьютер, проектор.

Бэлэмнэнии үлэтэ:

1. Оҕолор эрдэттэн уруһуйдаабыт «Мин таптыыр букубам » уруһуйдарын быыстапката;
2. Оҕолор букубалар хоһооннору үөрэтэллэр;
- 3.Эбэрдэ ырыаны бэлэмнээһин.
4. Букубалар ункуулэрэ.
5. Сааланы киэргэтии.

Хаамыыта:

-Үтүө күнүнэн күндү оҕолор, төрөһпүттэр уонна учууталлар! Соторутаабыта эрэ бу кырачаан оҕолорбут «Билии дойдутун» аанын арыян «үөрэнээччи» аатын сүкпүттэрэ. Номнуо күннэр –дьыллар ааһа охсоннор, көрүҥ эрэ төһөлөөх оҕолор улааппыттарың! Билии дойдутугар маннайгы улахан хардыыбытын хардыылаан, букубаарбытын кытта быраһаайдаһар кэрэ - бэлиэ күммүт үүнэн кэлэн бэлиэтээри мунһустан кэлэн олоробут. А- тан Б- тан саҕалаан букубалыын билсипһэн, букубаары үөрэтэн бүтэрэн, атын кыра кинигэлэри ааҕар кыахтанныгыт, ону таһынан улаатан, кыракый да буоллар

«Билии» диэн сүгэхэрдэнэн дьиннээх үөрэнээччи буоллугут. (Бу кэмнэ слайд көстө тулар).

- Хас биирдии киһи маннайгы ааҕар кинигэтинэн буолар Букубаар. Эһиги ийэлэргит, аҕаларгыт, эбээлэргит, эһээлэргит, бары дьонно ааҕа үөрэммиттэрэ Букубаартан.

- Ити курдук эһигини, оҕолор, маннайгы ситиһиигитинэн кыайыгытынан эҕэрдэлибин!

- Сыанаҕа ынырабыт саамай бастын ааҕааччылары уонна бастын ааҕааччы номинациятын туттарарбын кенуллээн: **Турантаев Артур, Саввинова Елена, Протопопова Чэмэлиинэ.**

- Сыанага ынырабын саамай учугэй буочардаахтары уонна саамай учугэй буочар диэн номинация туттарарбын кенуллээн: **Асоева Айгуль, Софронеева Селена, Гаврильева Сайнаара, Волгина Виолетта.**

- Сыанага ынырабын саамай чэнчис, ыраас оҕолорбун уонна саамай аккуратнай диэн номинацияга туттарарбын кенуллээн: **Муксунова Милана, Баишев Эрхаан, Мордосов Алик,**

- Сыанага ынырабын **Захарова Линда, Аргунов Радион, Ксенофонтова Алина, Михайлов Алеша.**

- Уонна бу курдук ессе элбэх билиини инэринэн, ессе сайдан, кэнээн ийэргитигэр багарбын. (оҕолор сыана кэннигэр тахсан бараллар).

Олороллор бу дьиэҕэ

Букубалар бука бары ,

Хас биирдии бэйэлэрэ

Дьобун – мааны хосторугар.

Ер тулуйан сыппаттар,

Субу-субу ойон тахсан

Кэккэлээн кэбиьэллэр,

Кэпсээбитинэн бараллар.

ОччоБуна билиэБин

Энин-дьикти тыллары,

Умсугйуан ааБыаБын

Остуоруйа араабын.

- Диэн этэн тураммыт би7иги оболорбут буукубалар ункуулэрин бэлэх уунуохтара: (Буукубалар ункуулэрэ, миэстэлэригэр тураллар)

Бастакы кинигэбит

Букубаар барахсан

Уерэппит енеБун

Куруутун ейдуехпут

Эн биьихэ биэрдин билиини,

Эн биьихэ ууннэрдин кынаты

Аны биьиги ааБыаБпыт

Атын араас кинигэни.

- Билигин биьиги оболорбут уерэппит хобооннорун истиэхпит. (8 о5о хобоонун истиэхпит: **Линда, Елена, Селена, Виолетта, Айгуль, Алина, Чэмэлиинэ, Сайнаара**)

«Л» Линда

Лааьар уол тыаттан

Лааскыйы туппут,

Лааппыга туттаран

Лампысыай ылбыт.

«С» Селена

«Е» Елена

Еля уонна Елена

Иккиэн ааттара биирдэр,

Еля биитэр Елена

Эйиэнэ,миэнэ дэспэттэр.

Еля уонна Елена

Лена диэн эмиэ ааттаналлар.

«В» Виолетта

Сайын Сима сайылыкка
Сайылаата, сыннъанна.
Суорат, сугэй амсайда,
Сиинэ5э сетуелээтэ.

Виталик уол керер
Видиги куруук,
Вова уол этэр:
«Волейбол ордук».

«А» Айгуль
Мин «А» диэни билэбин-
Уеьээ егте уьуктаах,
Алын егте атахтаах,
Ортогунан туорайдаах.

«К» Алина
Кэрии тыа5а икки
Кэ5э кэлэн эттэ:
Кук-куук!
Кук-куук!
Кэрии тыа5а сибэкки
Кэккэлэьэ ууннэ.
Кэрэкэтиин!
Кэрэкэтиин!

«Ч» Чэмэлиинэ
Чаанныкпыт оргуйан
Чуьуурда начаас,
Чааскыга кутан
Чээйдиеьххэ, атаас.

«Г» Сайнаара
Гога диэн ааттаах
Грузин уолтан
Гоша амсайбыт
Груша ылан.

- Кыратык сыннъанан ылыахха. Оѳолор, бары мин диэки көрдүбүт эрэ. Чэйин эрэ, дьоммутугар ситиһиибитин дакаастаан оонньооххайыг.
1. Саха тылыгар хас аһаҕас доѳоон баарый?(8)
 2. Аһаҕас дорѳоон хас араастааѳый? Ханныктарый? (кылгас а.д, уһун а.д, дифтонг)
 3. Хас дифтонг баарый?Ханныктарый? (4(ыа, уо, иэ,үө)).
 4. Нуучча тылыгтан киирбит аһаҕас дорѳооннор хастарый? Ханныктарый?(4, Е, Ё, Ю, Я)),
 5. Саха алпаабытыгар барыта хас буукуба баарый? (40)

6. Маладыастар!

- Салгыы айанаан иьиэххэин. Оҕолор хобооннорну ааҕан иһитиннэриэхтэрэ. (оголор хобооннорун этэллэр)

«М» Милана

Моойторук ыппыт

Моргуйа урбут,

Моҕотой саспыт,

Мутукка букпут.

«З» Алеша

Зоопаркаҕа Зоя

Зиналыын барбыт,

Зината булканан

Зебраны аьаппыт.

«Э» Эрхаан

Эр бэрдэ Сэмэн-

Эрдиийит бэрдэ,

Элгээннэ киирэн

Эрдинэр эрдэ.

«Т» Артур

Тамаара туоьунан

Томторук тикпит,

Торбоьо ойуолаан

Туйэрэн кэбиспит.

«О» Алик

Мин «О» диэни билэбин-

О5уруо курдук текунук,

О5урсу курдук бекунук,

Уобуруччу курдук тегурук.

«Р» Радион

Роза парнигар

Редис ууннэрэр,

Рита киэнигэр

Роза тэтэрэр.

«П» Мирослав

Паапам ыппыт куораттан

Полинаҕа тууппулэ,

Пана уолга саппыкы.

Миэхэ уоттаах пистолет!

- Ситэри баран иһэбит. Таабырын таайыыта. Ким таайтара тахсарый?
- 1. Саҥа дыиэни мин бүгүн
Сүгэн кэллим кылааспар.
Олороллор ол дыиэбэ, тэтэрээт, уруучука, кинигэ.
(үөрэнээччи суумката).
- 2. Арийан истэх аайы
Абылыыр кэрэ дыиктилээхпин
Өй санаа дыбарыаһабын
Өгнөөх суумка дыиэлээхпин
Хайа ким билэрий?
Хайалара эбиппиний? (кинигэ)
- 3. Оллур- боллур оҕолор,
Олоро түстүлэр эрэ,
Кэпсээбитинэн бараллар үһү. (Буукубалар)
- 4. Суруллубуту сотор,
Киртийбити ыраастыыр баар үһү.(Сотори (резинка))
- 5. Үөрөҕим суох да буоллар, Үйэм тухары суруйабын диир баар үһү.(уруучука)
- 6. Хара Уйбаан мас ырбаахылаах
Ханна муннун таарыйар да
Бэлиэни онгорор баар үһү. (Харандаас)
- Оҕолор маладыастар.
- Эбэрдэ тылы биэрэбит Партизан орто оскуолатын директорыгар

- Эбэрдэ тылы бэриллэр директоры уерэх чаабыгар солбуйааччы

- Эбэрдэ тыл бэриллэ начальнай кылаас методической улэтин салайааччытыгар_____.
- Төрөппүт эбэрдэ уонна кэс тыла (бэлэх, ааҕар кинигэ туттараллар.)
- Түмүккэ оҕолор бары Ааҕар буолан үөрэбин диэн ырыаны бэлэх ууналлар.

Оскуолам чуораана чугдаарар,

Тапталлаах оскуолам ынырда,

Туруннубут алгыстаах айанна

Тутуспутунан бары бииргэ

О5о сааспыт кемус биьигэ-

Кынаттаабыт оскуолабыт,

Кэрэни, утуену, уйэлээги,

Ыьа сырыт ыччат дьоннор!